БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2025/172/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2025 оны 02 дугээр сарын 25	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: М.Алтантуяа Утас: 70442424 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Аудитор: Н.Бүнчинсүрэн Утас: 99049866 Цахим хаяг: bunchinsurenn@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг 4
Аудитын гол асуудал 4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 6
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 12
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 15
4.1 Ерөнхий зүйл 15
4.2 Материаллаг байдал 16
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт. 16
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 16
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 17
4.5.1 Завсрын аудитын талаар 17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 21

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
310 дугаар байр, Лувсандандзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан:procurement. bayankhongor@audit.gov.mn

2025.02.25 № 2/43

танай__________-ны № __________ -т

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН
ШИНЭЖИНСТ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Г.ӨЛЗИЙБАТ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

- Тайлан оны санхүүгийн тайланд 129,809.8 мянган төгрөгийн өвс тэжээл орлого авч, 161,936.8 мянган төгрөгийн өвч тэжээлийг зарлагадсан боловч өвч тэжээлийн тайланг тусад нь тайлагнаагүй,

- Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар төрийн өмчийн цөм сүрэг бүрдүүлэх зорилгоор хийгдсэн Залаагийн цагаан сувд ХХК нийлүүлсэн 28,000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй Баянбулаг омгийн 40 хуц, Залаа жинст Эдрэн үүлдрийн 40 ухныг Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын даргын тушаалаар томилогдсон комисс хүлээн авсан байхад сумын ЗДТГ-ын хөрөнгөд орлогоор бүртгээгүй.

- Тусгай зориулалтын материалаас тушаал шийдвэр гараагүй байхад 36,216.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө анхан шатны баримтгүйгээр зарлагадсан зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухайн хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 “Төсвийг үр ашигтай хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, 6.4.8 дахь “Төсвийг

5020270

зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2 дахь "Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт авлагыг нягтлан бодох бүртгэлд заавал тусгана" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн, УСНББОУС-1 санхүүгийн тайлангийн толилуулга, УСНББОУС-12 бараа материал, УСНББОУС-17 Үндсэн хөрөнгийн стандарт, санхүүгийн тайлангийн "Оршин байх", Тохиолдсон байх", "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх", "Иж бүрэн байх", "Үнэлгээ ба хуваарилалт", "Ангилал", "Оршин байх" гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 18 зорилтын хүрээнд 124 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг 97.9 хувиар үнэлсэн байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/

42	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**259,503,894.28**	**301,325,200.28**
33	**АВЛАГА**	20,292,700.00	2,492,700.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	00.00	100,000.00
335	**Бусад авлага**	9,900,000.00	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	9,900,000.00	00.00
336	**Зээлийн авлага**	10,392,700.00	2,392,700.00
3361	**Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага**	10,392,700.00	2,392,700.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	10,392,700.00	2,392,700.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	192,711,194.28	106,631,600.28
351	**Түүхий эд материал**	50,779,732.28	38,183,138.28
35110	Тусгай зориулалттай материал	50,779,732.28	38,183,138.28
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	76,327,000.00	44,200,000.00
354	**Хангамжийн материал**	13,795,930.00	14,055,930.00
35410	Бичиг хэргийн материал	3,634,280.00	3,634,280.00
35420	Аж ахуйн материал	10,161,650.00	10,421,650.00
35600	Мал амьтад	51,808,532.00	10,192,532.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	46,500,000.00	192,200,900.00
36600	Бусад нөөц	46,500,000.00	192,200,900.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,793,549,310.82**	**3,182,952,739.57**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,793,549,310.82	3,182,952,739.57
392	**Биет хөрөнгө**	2,656,661,310.82	3,034,125,239.57
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,246,131,926.28	3,579,863,655.28
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-943,848,337.54	1,129,523,297.44
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	351,302,385.00	433,360,162.67
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-180,869,384.76	-170,284,014.28
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	263,389,447.50	329,105,545.43
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-159,470,180.09	-186,801,489.21
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,004,549.00	72,004,549.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-58,463,713.30	-63,052,402.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	240,790,376.13	381,576,376.10
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-174,439,157.40	-212,257,245.98
39217	Ном	133,400.00	133,400.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	136,888,000.00	148,827,500.00
39301	Програм хангамж	1,150,000.00	1,150,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,000,000.00	-1,112,500.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	136,738,000.00	148,790,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,053,053,205.10**	**3,484,277,939.85**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**251,300.00**	**1,206,726.40**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	251,300.00	1,206,726.40
413	**Өглөг**	251,300.00	1,206,726.40
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	171,300.00	1,206,726.40
4136	**Бусад өглөг**	80,000.00	00.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	80,000.00	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,052,801,905.10**	**3,483,071,213.45**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	3,052,801,905.10	3,483,071,213.45
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	684,879,255.00	684,879,255.00
51101	Өмч: - төрийн	684,879,255.00	684,879,255.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,818,806,450.01	2,249,075,758.36
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,818,806,450.01	1,810,806,450.01
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	438,269,308.35
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	549,116,200.09	549,116,200.09
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,053,053,205.10**	**3,484,277,939.85**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,013,299,766.88**	**2,180,904,576.07**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**223,791,549.38**	**816,795,124.57**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	223,791,549.38	816,795,124.57
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	792,410.00	21,570.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	750,000.00	21,570.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	42,410.00	00.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө	147,357,966.76	604,167,604.57
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал	75,641,172.62	212,605,950.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**789,508,217.50**	**1,364,109,451.50**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	11,696,017.50	98,173,751.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,696,017.50	48,339,451.50
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	49,834,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	777,812,200.00	1,265,935,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	777,812,200.00	1,265,935,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**989,806,149.27**	**1,478,585,723.72**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**989,806,149.27**	**1,478,585,723.72**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	901,354,321.92	1,400,036,825.87
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	398,069,200.51	706,286,645.09
210101	Үндсэн цалин	274,737,900.51	403,439,436.59
210102	Нэмэгдэл	99,602,860.00	298,486,308.50
210104	Урамшуулал	23,728,440.00	4,360,900.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	50,269,433.64	85,533,791.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,930,421.52	57,711,335.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,980,691.93	7,082,666.46
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,184,553.61	4,114,800.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	743,069.64	3,324,997.92
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,430,696.94	13,299,991.60
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	54,556,328.00	96,989,088.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,107,632.00	25,477,648.00
210302	Түлш, халаалт	47,448,696.00	71,511,440.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	58,107,410.00	47,497,440.00
210401	Бичиг хэрэг	6,531,100.00	8,260,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	33,072,810.00	30,167,140.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564,000.00	3,529,000.00
210404	Ном, хэвлэл	252,000.00	126,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,800,000.00	4,400,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,887,500.00	1,015,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,522,800.00	20,000,000.00
210604	Урсгал засвар	4,522,800.00	20,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,502,400.00	6,116,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,502,400.00	6,116,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	12,866,975.00	36,616,780.60

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	10,815,579.00	34,051,547.60
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	800,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	951,734.00	588,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405,000.00	351,768.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	00.00	32,000.00
210807	Газрын төлбөр	694,662.00	792,790.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	317,459,774.77	400,996,880.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,309,198.00	119,966,705.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	248,145.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	286,902,431.77	281,030,175.82
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	88,451,827.35	78,548,897.85
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	35,458,100.00	31,304,447.50
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	35,458,100.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	28,112,447.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	3,192,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	42,515,988.85	23,364,128.95
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,515,988.85	23,364,128.95
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	10,477,738.50	23,880,321.40
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,477,738.50	23,880,321.40
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**23,493,617.61**	**702,318,852.35**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	417,698,897.01	264,049,544.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	362,888,889.01	4,280,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	54,810,008.00	259,769,544.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-417,698,897.01	-264,049,544.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-394,205,279.40**	**438,269,308.35**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан **/төгрөгөөр/**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**796,800,627.50**	**1,364,131,021.50**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**792,410.00**	21,570.00
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	792,410.00	21,570.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	792,410.00	21,570.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	750,000.00	21,570.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	42,410.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**796,008,217.50**	**1,364,109,451.50**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	18,196,017.50	98,173,751.50
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	18,196,017.50	48,339,451.50
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	49,834,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	777,812,200.00	1,265,935,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	777,812,200.00	1,265,935,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**714,440,727.50**	**1,293,585,021.50**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**714,440,727.50**	**1,293,585,021.50**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**625,988,900.15**	**1,215,036,123.65**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	398,235,203.55	703,354,956.30
210101	Үндсэн цалин	266,891,487.96	407,693,231.41
210102	Нэмэгдэл	110,072,658.62	291,302,924.29
210104	Урамшуулал	21,271,056.97	4,358,800.60
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	49,932,130.60	87,930,053.75

210201	Тэтгэврийн даатгал	37,794,099.43	59,792,499.55
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,034,298.57	7,034,330.30
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,427,698.55	3,517,165.15
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	606,835.53	3,517,159.15
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,069,198.52	14,068,899.60
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	54,556,328.00	96,989,088.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,107,632.00	15,261,728.00
210302	Түлш, халаалт	47,448,696.00	81,727,360.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	63,633,110.00	49,067,440.00
210401	Бичиг хэрэг	6,131,100.00	6,282,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	30,099,530.00	32,675,740.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564,000.00	3,826,000.00
210404	Ном, хэвлэл	252,000.00	168,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	22,648,980.00	5,100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	937,500.00	1,015,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,566,800.00	20,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	620,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	2,946,800.00	20,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,352,400.00	5,009,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,352,400.00	5,009,200.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	29,813,805.00	102,643,583.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,762,409.00	100,067,350.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	800,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	863,734.00	588,675.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	405,000.00	362,768.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	32,000.00
210807	Газрын төлбөр	694,662.00	792,790.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	20,899,123.00	150,041,802.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,184,450.00	150,041,802.60
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,714,673.00	00.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**88,451,827.35**	**78,548,897.85**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	35,458,100.00	31,304,447.50
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	35,458,100.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	00.00	28,112,447.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	3,192,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	42,515,988.85	23,364,128.95
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	42,515,988.85	23,364,128.95
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	10,477,738.50	23,880,321.40
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,477,738.50	23,880,321.40
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**82,359,900.00**	**70,546,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**82,359,900.00**	**70,546,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**82,359,900.00**	**70,546,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	82,359,900.00	70,546,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	82,359,900.00	70,546,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-82,359,900.00**	**-70,546,000.00**
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	684,879,255.00	847,916,848.19	1,410,503,861.22	2,943,299,964.41
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**684,879,255.00**	**847,916,848.19**	**1,410,503,861.22**	2,943,299,964.41
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	365,861,333.83	365,861,333.83
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**684,879,255.00**	**549,116,200.09**	**1,818,806,450.01**	3,052,801,905.10
D01	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**684,879,255.00**	**549,116,200.09**	**1,818,806,450.01**	3,052,801,905.10
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	-8,000,000.00	-8,000,000.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**684,879,255.00**	**549,116,200.09**	**1,810,806,450.01**	3,044,801,905.10
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	438,269,308.35	438,269,308.35
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**684,879,255.00**	**549,116,200.09**	**2,249,075,758.36**	3,483,071,213.45

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан / төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	зөрүү	хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,278,135,700.00	1,242,593,141.05	35,542,558.95	97.2
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,278,135,700.00	1,242,593,141.05	35,542,558.95	97.2
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,272,135,700.00	1,239,401,141.05	32,734,558.95	97.4
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	703,440,400.00	703,354,956.30	85,443.70	100.0
210101	Үндсэн цалин	587,952,000.00	407,693,231.41	180,258,768.59	69.3
210102	Нэмэгдэл	115,488,400.00	291,302,924.29	-175,814,524.29	252.2
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	87,930,200.00	87,930,053.75	146.25	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,792,500.00	59,792,499.55	0.45	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,034,400.00	7,034,330.30	69.70	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,517,200.00	3,517,165.15	34.85	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,517,200.00	3,517,159.15	40.85	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,068,900.00	14,068,899.60	0.40	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	104,299,900.00	96,989,088.00	7,310,812.00	93.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	21,390,000.00	15,261,728.00	6,128,272.00	71.3
210302	Түлш, халаалт	82,549,900.00	81,727,360.00	822,540.00	99.0
210303	Цэвэр, бохир ус	360,000.00	00.00	360,000.00	0.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	50,977,100.00	49,067,440.00	1,909,660.00	96.3
210401	Бичиг хэрэг	6,300,000.00	6,282,400.00	17,600.00	99.7
210402	Тээвэр, шатахуун	33,958,100.00	32,675,740.00	1,282,360.00	96.2
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,861,000.00	3,826,000.00	35,000.00	99.1
210404	Ном, хэвлэл	250,000.00	168,000.00	82,000.00	67.2
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,588,000.00	5,100,000.00	488,000.00	91.3

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,020,000.00	1,015,300.00	4,700.00	99.5
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	60,000,000.00	59,990,000.00	10,000.00	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	20,000,000.00	19,990,000.00	10,000.00	100.0
210604	Урсгал засвар	40,000,000.00	40,000,000.00	0.00	100.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	5,200,000.00	5,009,200.00	190,800.00	96.3
210702	Дотоод албан томилолт	5,200,000.00	5,009,200.00	190,800.00	96.3
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	76,859,900.00	73,999,203.00	2,860,697.00	96.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	73,471,900.00	71,422,970.00	2,048,930.00	97.2
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	800,000.00	800,000.00	0.00	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,200,000.00	588,675.00	611,325.00	49.1
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	388,000.00	362,768.00	25,232.00	93.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	80,000.00	32,000.00	48,000.00	40.0
210807	Газрын төлбөр	920,000.00	792,790.00	127,210.00	86.2
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	183428200.00	163061200.00	20,367,000.00	88.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	183,428,200.00	163,061,200.00	20,367,000.00	88.9
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	6000000.00	3192000.00	2,808,000.00	53.2
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	6,000,000.00	3,192,000.00	2,808,000.00	53.2
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,000,000.00	3,192,000.00	2,808,000.00	53.2
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,278,135,700.00	1,242,593,141.05	35,542,558.95	97.2
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,211,935,700.00	1,242,571,571.05	-30,635,871.05	102.5
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,211,935,700.00	1,242,571,571.05	-30,635,871.05	102.5
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	66,200,000.00	21,570.00	66,178,430.00	0.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.00	21,570.00	4,978,430.00	0.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,200,000.00	00.00	7,200,000.00	0.0
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	54,000,000.00	00.00	54,000,000.00	0.0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	21	21	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	6.00	6.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	12.00	12.00	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	3.00	3.00	0.00	100.0

2.5 Нэмэлт дансны тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**74,293,430.10**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**74,293,430.10**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	74,293,430.10
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	39,200,380.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	39,200,380.00

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	6,980,602.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,980,602.60
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	28,112,447.50
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	28,112,447.50
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,112,447.50
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**74,293,430.10**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**74,293,430.10**
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,312,900.10
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	42,980,530.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ нь “Орчин үеийн техник технологийг нэвтрүүлж, мэргэжил, боловсрол, дадлага туршлагатай мэргэшсэн хүний нөөцийг түшиглэн төрийн ажил үйлчилгээг байгууллага, иргэдэд чадварлаг бүтцээр хөнгөн шуурхай хүртээмжтэй хүргэх” гэсэн эрхэм зорилгын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ нь 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Баянхонгор аймгийн худалдан авах ажиллагааны газар нь аймгийн Санхүү, Төрийн сангийн хэлтсээс баталсан “Төсөвт байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын жишиг баримт бичиг”-ийг дагаж мөрдөж байгаа бөгөөд холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ нь 2024 оны санхүүгийн тайланг Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ нь 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгө 3,484,277.9 мянган төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оноос 431,224.7 мянган төгрөгөөр буюу 14.1 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө			0
Авлага	20,292.7	2,492.7	-17,800.0
Бараа материал	239,211.2	298,832.5	59,621.3
Үндсэн хөрөнгө	4,311,640.1	4,945,983.7	634,343.6
Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,518,090.8	-1,763,030.9	-244,940.2
Нийт хөрөнгө	**3,053,053.2**	**3,484,277.9**	431,224.7
Өр төлбөр	251.3	1,206.7	955.4
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	3,052,801.9	3,483,071.2	430,269.3
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	**3,053,053.2**	**3,484,277.9**	431,224.7

Эх сурвалж: Байгууллагын 2024 оны санхүүгийн тайлан

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 298,832.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байгаа нь төсвийн хөрөнгөөр 135,457.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч сумын ОНХС-аас 137,900.9 мянга, аймгийн ЗДТГ-аас 12,062.1 мянга, зуд болсонтой болсонтой холбоотой хандив тусламжаар 119,448.0 мянган төгрөгийн эм боох материал, өвс тэжээл үнэ төлбөргүй авсан ба үйл ажиллагаандаа 345,246.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг зарцуулсантай холбоотой байна

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 4,945,983.7 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байгаа нь төсвийн хөрөнгөөр 70,546.0 мянга төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан, аймгийн ЗДТГ-аас 189,867.9 мянга, сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр 414,299.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй шилжүүлэн авч 40,370.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 17/67 дугаар тогтоолоор акталсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 3,484,277.9 мянган төгрөг болж 430,269.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 430,269.3 мянган төгрөгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 811,098.1 мянган тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 367,337.6 мянган төгрөгөөр өсгөж 1,178,435.7 мянган төгрөгөөр анх батлагдсан ба тодотголоор 1,278,135.7 мянган төгрөг болгож 99,700.0 мянган төгрөгөөр өсгөн баталсан нь төрийн албан хаагчийн цалин нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 6 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,278,135.7 мянган төгрөг батлагдсанаас 1,242,593.1 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,242,593.1 мянган төгрөг буюу 97.2 хувьтай байгаа нь орон нутгийн нөөц хөрөнгийг 20,333.3 мянган төгрөгийг дутуу зарцуулсан нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80101 үндсэн үйл ажиллагаа зардал	904,189.60	895,281.76	8,907.84	99%
2	80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	166,366.10	165,179.71	1,186.39	99%
3	80802 ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	6,000.00	3,192.00	2,808.00	53%
4	81102 орон нутгийн нөөц хөрөнгө	143,500.00	123,166.70	20,333.30	86%
5	81701 байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал	52,672.00	50,672.97	1,999.03	96%
6	82212 Хур хог хаягдал, орчны бохирдлыг бууруулах	5,408.00	5,100.00	308.00	94%
	Нийт дүн	1,278,135.70	1,242,593.14	35,542.56	97%

Эх сурвалж: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаас

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Үндсэн үйл ажиллагааны зардлаас 8,907.8 мянга буюу 1 хувь, баг хорооны үйл ажиллагааны зардлаас 1,186.4 мянга буюу 1 хувь, ажил олгогчоос олгох тэтгэмжийн зардлаас 2,808.0 мянга буюу 47 хувь, орон нутгийн нөөц хөрөнгөөс 20,333.3 мянга буюу 14 хувь, байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаас 1,999.0 мянга буюу 4 хувь, хур хог хаягдал, орчны бохирдлыг бууруулах зардлаас 308.0 мянга буюу 6 хувь нийт 35,542.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 9 төрлийн 98,173.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт орж ирсэн.

Хүснэгт 3. Нэмэлт санхүүжилтийн орлого /мян.төг/

Д/д	Орлогын нэр төрөл	Авсан санхүүжилт
1	Заалны орлого	7,614.3
2	Хайгуулын барьцаа төлбөр	6,819.6
3	СЭКЕР РЕСОРСУС МОНГОЛИА хандив	28,800.0
4	Эрдэнэмонгол хандив	2,500.0
5	Нутгийн зөвлөлийн хандив	10,920.0
6	ОН-т тасралтгүй 5 жил ажилласан ТЗ албан хаагчдын урамшуулал	28,112.4
7	Статистик хэлтэс(мал тооллогын зардал)	2,407.5
8	СРМ 2862468 АВТОЗАМ ТӨСӨЛ БОМТ БАРЬ	10,000.0
9	БОАЖГ Мазаалай бахархалт өдөр шагналын зардал	1,000.0
	нийт орлогын дүн	98,173.8

Эх сурвалж: Нэмэлт санхүүжилтийн дансны хуулга

Дээрх 98,173.8 мянган төгрөгийн орлогыг 74,293.4 мянган төгрөгийг зориулалтын дагуу зарцуулсан ба оны эцэст 23,880.3 мянган төгрөгийн орлогыг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Н.Бүнчинсүрэн гүйцэтгэж, аудитын менежер М.Алтантуяа, Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын нь 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийлгэх хүсэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 12 дугээр сарын 19-ний өдрийн 187 тоот албан бичиг ирүүлсэн.

2024 оны төсвийн хөрөнгийг захиран зарцуулах 1 дүгээр гарын үсгийг Баянхонгор аймгийн Шинэжинст сумын ЗДТГ-ийн 1 дүгээр гарын үсгийг Л.Батбаяр, Г.Өлзийбат 2 дугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч Х.Доржсамбуу нар зурж хөрөнгийг захиран зарцуулжээ.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр төсвийн гүйцэтгэлийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг байдлын түвшин 1.0 хувиар тооцож материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг "Дунд" гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны анх батлагдсан төсвийн нийт зардлын 1,178,435.7 мянган төгрөгөөс тооцоход 11,784.4 мянган төгрөг байгаа ба гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 65 хувиар буюу 7,659.8 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх "Цэргийн алба хаагч, прокурор, гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч, гаалийн улсын байцаагчаас бусад албан хаагч төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр дүрэмт хувцас худалдан авахыг хориглоно." гэсэн заалтыг зөрчиж сумын онцгой комисс, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүний дадлага хувцас бомборын зардалд 4,187.7 мянган төгрөгийг төлсөн тул төлбөрийн акт тогтоосон.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тус байгууллага нь 2024 онд 171 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 166 мэдээллийг хугацаанд нь байршуулсан, 5 мэдээллийг байршуулах хугацаа болоогүй байна.

Тайлант онд шилэн дансны цахим хуудаст цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 1,212,057.3 мянган төгрөгийн 13 гүйлгээ цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 284,762.3 мянган төгрөгийн 26 гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Тайлант оны 12 сард эхний 3 дугаар улирлын байдлаар завсрын аудит хийж 192,546.1 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч аудитын явцад залруулж аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй 2,000.0 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт тогтоолоо.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар 105,416.0 мянган төгрөгийн 5 алдаа, зөрчил илэрснээс 96,116.0 мянган төгрөгийн зөрчил арилгах 4 албан шаардлага, 9,300.0 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж хүргүүлсэн хүргүүлж хэрэгжилтийг тооцсон байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	9,300.0	1	9,300.0	100
Албан шаардлага	4	96,116.0	4	96,116.0	100
Нийт дүн	5	105,416.0	5	105,416.0	100

Эх сурвалж: 2024 оны аудитын тайлангаас

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 263,986.2 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 7,187.7 мянган төгрөгийн 3 төлбөрийн акт, 256,798.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 7 албан шаардлагыг хүргүүлэв.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Шинэжинст сумын ИТХ-ын 2023 оны 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн 94 дүгээр тогтоолоор "Шинэжинст суманд нэн шаардлагатай орон тоонд уригдан ирсэн төрийн албан хаагчийн нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр"-ийн хүрээнд Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 46,500.0 мянган төгрөгийн урамшууллыг багш эмч нарт олгохоор баталж 41,850.0 мянган төгрөгийг олгож суутган тооцсон ХАОАТ-ын 2,650.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлж 2,000.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлээгүй байна.

Энэ нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.1 дэх "Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Суутган тооцсон 2,000.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

2. Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийн бүрэлдэхүүнтэй хээрийн дадлага сургалт явуулах тухай аймгийн Засаг даргын 2024.05.02-ны өдрийн А/271 дүгээр захирамжийн дагуу орон нутгийн хамгаалалтын хээрийн дадлага сургалтын зардалд 2024.05.07-д иргэний дансанд 1,000.0 мянган төгрөг шилжүүлсэн ба анхан шатны баримт байхгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." 20.1.4 дэх "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зориулалт бусаар зарцуулсан 1,000.0 мянган төгрөгийг төсвийн захирагчаар төлүүлж орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.Сумын Засаг даргын 2024.12.18-ны өдрийн А/129 дүгээр захирамжаар сумын онцгой комисс, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүний дадлага хувцас бомборын зардалд 4,187.7 мянган төгрөгийг төлсөн байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх "Цэргийн алба хаагч, прокурор, гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч, гаалийн улсын байцаагчаас бусад албан хаагч төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр дүрэмт хувцас худалдан авахыг хориглоно." гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зориулалт бусаар зарцуулсан 4,187.7 мянган төгрөгийг төсвийн захирагчаар төлүүлж орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

1. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн тайланд өглөгөөр бүртгээгүй байхад Дурсамж принт ХХК руу 2024 оны 05 сарын 27 өдөр 2021 онд үйлдвэрлэсэн “Өрхтэй харилцах дэвтрийн үнэ" 2,645.0 мянган төгрөгийг бараа үйлчилгээний бусад зардлаас шилжүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дах "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дах “Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах; гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид санхүүгийн тайланд тусгагдаагүй тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй өглөгийг барагдуулахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

2. 2024 оны 04 сарын 08-ны өдөр тээврийн хөлсөнд 1,000.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн бөгөөд Э баримтгүй хавсаргаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.1-т “Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх”. Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дүгээр зүйлийн 17.6 дахь" Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна

Шийдвэрлэсэн нь: Э баримт нөхөн мэдээлж зөрчил арилгах албан шаардлага хүргүүлэв.

3. Сумын ЗДТГ-ын Ланд-200 автомашины урсгал засварын зардалд 2024.02.16-д иргэнд 17,000.0 сая төгрөгийг шилжүүлсэн бөгөөд тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь шийдвэр гаргаагүй байна

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2018 оны 04 сарын 03-ны өдрийн 86 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-ын 3.13-т " Өмч хамгаалах зөвлөл нь хуулийн этгээдийн тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солих, барилга байгууламжийн их засвар хийх тохиолдолд батлагдсан норм стандартыг мөрдүүлэх, барилгын болон техникийн хувийн хэрэгт нь баяжилт хийлгэх зэргээр хяналт тавьж ажиллана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь тээврийн хэрэгслийн сэлбэг, эд ангийг солихдоо батлагдсан норм стандартын дагуу тухай бүр дүгнэлт гаргаж зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

4. Хүнс, Хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2024 оны 03 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/137 дугаар тушаалаар Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар төрийн өмчийн цөм сүрэг бүрдүүлэх зорилгоор баталгаажсан үүлдэр омгийн малын стандартын шаардлага хангасан бог малын хээлтүүлэгчийн ялган төвлөрүүлэх, нийлүүлэх ажлын зардлыг санхүүжүүлэхэд 28,000.0 мянган төгрөг хуваарилагдсан байна. Дээрх хөрөнгийн тендерт Шинэжинст сумын Залаагийн цагаан сувд ХХК шалгаран шилэн сонгож, Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын даргын тушаалаар томилогдсон комисс Баянбулаг омгийн 40 хуц, Залаажинст Эдрэн үүлдрийн 40 ухна хүлээн авсан байхад сумын ЗДТГ-ын хөрөнгөд орлогоор бүртгээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийн заавал бүртгэнэ; 14.4.2 дахь "Бүх хөрөнгө,хөрөнгө оруулалт, авлага" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн шилмэл омгийн 28,000.0 мянган төгрөгийн мал амьтадыг байгууллагын хөрөнгөд бүртгэх албан шаардлага хүргүүлэв.

5. Тусгай зориулалтын материалаас өмч хамгаалах зөвлөлийн дүгнэлт, байгууллагын даргын тушаал шийдвэр гараагүй байхад 36,216.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө зарлагадсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 4 дэх Тооллогын комисс дараах үүрэгтэйд 5) "эвдэрсэн, гэмтсэн, чанар байдлаа алдсанаас хэрэгцээнд тохирохгүй болсон тухайн үеийн зах зээлийн үнийн жишгээс хэт өндөр үнээр авсан, хэт доогуур үнээр борлуулсан үндсэн хөрөнгө, түүхий эд, бараа материалын үнэ бүхий зүйлийн жагсаалтыг илрүүлж гэм буруутай хүмүүсээр төлүүлэх буюу данснаас хасуулах тухай саналаа тавих." Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." 20.1.4 дэх "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Байгууллагын хөрөнгийг дахин тоолж өмч хамгаалах зөвлөлөөр шийдвэр гаргах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

6. Тайлан оны санхүүгийн тайланд 129,809.8 мянган төгрөгийн өвс тэжээл орлого авч, 161,936.8 мянган төгрөгийн өвч тэжээлийг зарлагадсан ба өвс тэжээлийн тайланг тусад нь гаргаагүй байна.

Энэ нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйл 16.1-т Шалгагдагч этгээд болон аудитад хамрагдагч дараах үүрэгтэй:, 16.1.1 дэх "Төрийн аудитын байгууллагын аудит хийхэд шаардагдах цаасан болон цахим хэлбэрийн мэдээлэл, баримт бичгээр хангах, уг мэдээлэл, баримт бичгийн үнэн зөв, бодитой, бүрэн байх шаардлагыг хариуцах;" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Өвсний тооцож дахин бодож тайланг Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлэх албан шаардлага хүргүүлэв.

7. Сумын ЗДТГ-ын даргын 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/20 дугаар тушаалаар Сэгс цагаан богд заставд 10,000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй Старлинг жен 3 тоног төхөөрөмж худалдан авч өгсөн ба тухайн хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөд бүртгээгүй бөгөөд цаашид тухайн хөрөнгийн засвар үйлчилгээтэй асуудлыг хэн хариуцах талаар тодорхойгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2 дахь "Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт авлагыг нягтлан бодох бүртгэлд заавал тусгана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Тус хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөд бүртгэж тус хилийн заставтай хөрөнгө эзэмшүүлэх талаар гэрээ байгуулах албан шаардлага хүргүүлэв.

Дээрх албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

-----------oOo----------

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс багш эмч нарт 46,500.0 мянган төгрөгийн тэтгэмжийн зардлаас 4,650.0 мянган төгрөгийн ХАОАТ-ыг суутгаж олгосон ба 2,000.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт дутуу төвлөрүүлсэн байна. Энэ нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.1 дэх "Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.	1	2,000.0	1	2,000.0				
Анхан шатны баримтгүй 1,000.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн байна Энэ Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно",гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.	1	1,000.0	1	1,000.0				
Дурсамж принт ХХК руу 2024 оны 05 сарын 27 өдөр 2021 онд үйлдвэрлэсэн өмнөх онд өглөгөөр тусгаагүй "Өрхтэй харилцах дэвтрийн үнэ"-д 2,645.0 мянган төгрөгийг бараа үйлчилгээний бусад зардлаас шилжүүлсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дах "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дах "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах; гэсэн заалтыг зөрчсөн байна..	1	2,645.0			1	2,645.0		
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар төрийн өмчийн цөм сүрэг бүрдүүлэх зорилгоор хийгдсэн Залаагийн цагаан сувд ХХК нийлүүлсэн 28,000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй Баянбулаг омгийн 40 хуц, Залаажинст Эдрэн үүлдрийн 40 ухныг Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын даргын тушаалаар томилогдсон комисс хүлээн авсан байхад сумын ЗДТГ-ын хөрөнгөд бүртгээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийн заавал бүртгэнэ; 14.4.2 дахь "Бүх хөрөнгө,хөрөнгө оруулалт, авлага" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна..	1	28,000.0			1	28,000.0		
Тусгай зориулалтын материалаас тушаал шийдвэр гараагүй байхад 36,216.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө зарлагадсан байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 4 дэх Тооллогын комисс дараах үүрэгтэйд 5) "эвдэрсэн, гэмтсэн, чанар байдлаа алдсанаас хэрэгцээнд тохирохгүй болсон тухайн үеийн зах зээлийн үнийн жишгээс хэт өндөр үнээр авсан, хэт доогуур үнээр борлуулсан үндсэн хөрөнгө, түүхий эд, бараа материалын үнэ бүхий зүйлийн жагсаалтыг илрүүлж гэм буруутай хүмүүсээр төлүүлэх буюу данснаас	1	36,216.7			1	36,216.7		

хасуулах тухай саналаа тавих." Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." 20.1.4 дэх "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх;" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна..								
Тайлан оны санхүүгийн тайланд 129,809.8 мянган төгрөгийн өвс тэжээл орлого авч, 161,936.8 мянган төгрөгийн өвч тэжээлийг зарлагадсан ба нярвын тайлан байхгүй Энэ нь Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйл 16.1-т Шалгагдагч этгээд болон аудитад хамрагдагч дараах үүрэгтэй:, 16.1.1 дэх "Төрийн аудитын байгууллагын аудит хийхэд шаардагдах цаасан болон цахим хэлбэрийн мэдээлэл, баримт бичгээр хангах, уг мэдээлэл, баримт бичгийн үнэн зөв, бодитой, бүрэн байх шаардлагыг хариуцах;" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно." гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна..	1	161,936.8			1	161,936.8		
Сумын ЗДТГ-ын даргын 2024 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/20 дугаар тушаалаар Сэгс цагаан богд заставд 10,000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй Старлинг жен 3 тоног төхөөрөмж худалдан авч өгсөн ба тухайн хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөд бүртгээгүй бөгөөд цаашид тухайн хөрөнгийн засвар үйлчилгээтэй асуудлыг хэн хариуцах талаар тодорхойгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2 дахь "Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт авлагыг нягтлан бодох бүртгэлд заавал тусгана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна..	1	10,000.0			1	10,000.0		
Сумын ЗДТГ-ын Ланд-200 автомашины урсгал засварын зардалд 2024.02.16-д иргэнд 17,000.0 сая төгрөгийг шилжүүлсэн бөгөөд тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөл нь шийдвэр гаргаагүй байна Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2018 оны 04 сарын 03-ны өдрийн 86 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагааны нийтлэг журам"-ын 3.13-т " Өмч хамгаалах зөвлөл нь хуулийн этгээдийн тээврийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солих, барилга байгууламжийн их засвар хийх тохиолдолд батлагдсан норм стандартыг мөрдүүлэх, барилгын болон техникийн хувийн хэрэгт нь баяжилт хийлгэх зэргээр хяналт тавьж ажиллана" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.	1	17,000.0			1	17,000.0		
2024 оны 04 сарын 08-ны өдөр тээврийн хөлсөнд 1,000.0 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн бөгөөд Э баримтгүй хавсаргаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.1-т "Энэ хуулийн 14, 18 дугаар зүйлд заасан орлогын дүнд энэ хуулийн 21.1-д заасан хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх". Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 17 дугээр зүйлийн 17.6 дахь" Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр	1	1,000.0			1	1,000.0		

дүнгээр олгосон, эсхүл төлбөрийн баримт олгохоос татгалзсан бол албан татвар төлөгч энэ талаар татварын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад, эсхүл харьяа татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна								
Дүн	**9**	**259,798.5**	**2**	**3,000.0**	7	256,798.5		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төрийн хэмнэлтийн хуультай холбоотой								
Сумын Засаг даргын 2024.12.18-ны өдрийн А/129 дүгээр захирамжаар сумын онцгой комисс, мэргэжлийн ангийн бүрэлдэхүүний дадлага хувцас бомборын зардалд 4,187.7 мянган төгрөгийг төлсөн байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх "Цэргийн алба хаагч, прокурор, гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч, гаалийн улсын байцаагчаас бусад албан хаагч төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр дүрэмт хувцас худалдан авахыг хориглоно." гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.	1	4,187.7	1	4,187.7				
Дүн	1	4,187.7	1	4,187.7				

----------oOo-----------